

ВОЛИНЬСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної Церкви України

№ 3 (172) березень 2019 р.

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл розпочав візитації парафій, які вийшли з Московського Патріархату й увійшли в Православну Церкву України. Першу Божественну Літургію у храмі такої громади владика очолив у с. Мерва Горохівського деканату, адже вона першою після одержання Томосу возз'єдналася з ПЦУ. Докладніше про це читайте на с. 5

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

12 березня – преподобного Тита

Пресвітер Тит спасався у Ближніх печерах Київської лаври в XII столітті. Він товаришував з іншим ченцем – Євагрієм. Усі дивувалися щирій дружбі між ними й навіть стали називати їх одним іменем – Тит.

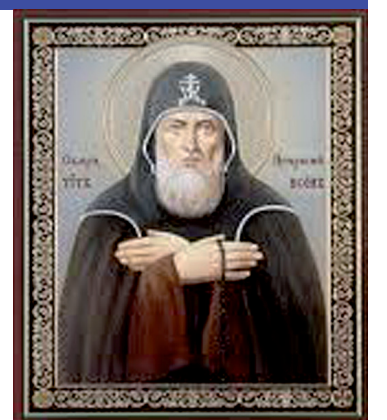
Але диявол, що ненавидить усяке добро, вирішив посягти між ними сім'я ворожнечі. Тит і Євагрій так зненавиділи один одного, що всіляко прагнули уникати зустрічі між собою. У них не було згоди навіть при богослужінні: якщо один кадив перед іконою, то інший тікав від кадіння; якщо ж один не відходив від образу, то інший

проходив мимо, не покадивши. Їх ненависть була такою сильною, що навіть причащалися, не примирившись один з одним, не виклопотавши прощення один в одного. Братія обителі, бачивши таку їх люту ненависть і розуміючи, що ця ворожнеча згубна для їхнього спасіння, багато разів пробувала їх примирити, але вони і чути про це не хотіли.

І ось пресвітер Тит серйозно захворів. Думаючи, що настав час відійти йому в інший світ, почав гірко плакати над своїм гріхом і забажав просити пробачення у колишнього друга. Той прийшов, але навідріз відмовився вибачити, натомість

почав усіляко дорікати вмираючому і ляяти його останніми словами. І раптом Євагрій упав і помер. Прикметно, що йому як покійнику не могли навіть закрити ні очей, ні рота, не могли скласти руки на грудях. Він одразу ж заляк. Натомість Тит після того видужав. На нього особливо вразливо подіяв цей сумний випадок. Бачивши, як за примирення з братом своїм він отримав не тільки прощення гріха свого, але і тілесне здоров'я, він більше ніколи не гнівався ні на кого, але плекав у собі постійну любов до братії.

Цьому святому моляться під час ворожнечі, коли мають на когось образу.

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця популярна волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 2 грн 49 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіяльних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavivolyyni.org.ua

ХРОНІКА

Владика про перехід громад МП до ПЦУ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл розповів, як іде входження парафій МП до ПЦУ, повідомив 23 січня сайт *p-p.com.ua*.

На Волині щораз більше громад Московського Патріархату бажають возз'єднатися із Православною Церквою України. Якщо при цьому виникають певні непорозуміння, їх вирішують спільно, навіть тоді, коли священник проти переходу. Є громади, які вже мають оформлені документи і передали їх в ОДА на реєстрацію, а є такі, що тільки готують їх.

Священники, які долучаються до ПЦУ, з благословіння митрополита призначаються на відповідні парафії.

Тим же, хто ревно тримається МП, владика нагадав, що потрібно любити Україну, а в українській державі має бути й українська Церква.

У селі під Луцьком освячено інклюзивний центр

Настоятель парафії Архістратига Михаїла в с. Підгайці Луцького районного деканату протоієрей Іван Гуреев здійснив чин освячення новоствореного інклюзивно-ресурсного центру.

23 січня у відкритті взяли участь голова ОДА Олександр Савченко, голова Луцької райради Валентин Приходько, голова ОТГ Юрій Семенюк, директор центру Юрій Туровський, освітня, інші представники влади та громадськості.

Це вже дев'ятнадцятий інклюзивно-ресурсний заклад, який відкрили в області, аби діти з обмеженими можливостями мали змогу здобувати освіту.

Співробітник ВПБА про минуле й сучасне Церкви

Викладач Волинської православної богословської академії кандидат філософських наук Ігор Сацик 24 січня розповідав в авторській програмі Руслана Ткачука «Чистий четвер» на «Емігрантському радіо» про важливі питання буття нашої Церкви.

Зокрема, щодо переходу громад МП до ПЦУ Ігор Каленикович повідомив, що динаміка досить рівномірна. Адже спочатку ведуться діалоги, потім проводяться збори громад і лише тоді вирішуються документальні питання. Проте деякі священники ще не поділяють рішення своїх парафій про перехід, але то справа часу. Згодом же, вважає вчений, відбуватиметься і перехід єпископів.

Питанням часу є і визнання ПЦУ всіма іншими автокефальними Церквами. Науковець розповів, чому Сербська і Польська Православні Церкви зараз займають позицію несприйняття нашої церковної незалежності. Причини історичні: СПЦ і ПаПЦ традиційно перебувають у сфері найбільшого впливу Московського Патріархату.

Торкнулися в розмові канонів, внеску церковного мистецтва у вітчизняну культуру, а також проблеми використання церковнослов'янської мови. Дослідник переконаний, що її й тепер потрібно зберігати, вивчати. У кожного народу були свої відмінності в читанні текстів цієї мови, т. зв. ізводи (у т. ч. український ізвод). Нині церковнослов'янська далека від сучасної, малозрозуміла для мирян. Однак це наша перша літературна мова, через яку Русь-Україна сприймала православ'я, тож відкидати її не слід.

Повністю передачу можна переглянути за адресою: <https://youtu.be/mwfKdOtNKO>.

«Гріх спотворює сутність людини», – архієрей

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл укотре наголосив на важливості каяття у нашому житті. Про це він говорив 27 січня під час проповіді на завершення Божественної Літургії у кафедральному соборі Святої Трійці.

Високопреосвященний пояснив, що часто-густо ми, намагаючись здаватися кращими, ніж є, лукавимо чи лицеміримо. І хоча робимо це не зі злих мотивів, це все одно – гріх. А у своїх гріхах потрібно каятися,

— З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ —

Поминальні суботи Великого посту

Для Господа нема людей померлих, для Нього всі живі, й поминати тих, хто відійшов у вічність – друзів, родичів і знайомих, – справа богоугодна. Пам'ять про тих, хто покинув наш світ, молитви за небіжчиків, звернені до Бога, є важливою складовою православної віри. Саме тому в церковному календарі налічується більше десятка особливих поминальних днів.

Поминальні суботи інколи називають «батьківськими», «родительськими». Що це означає і чому саме так їх нарекли? Днів, коли покійних поминують особливим чином, у році кілька. Свою назву вони отримали тому, що в зверненнях до Господа люди в першу чергу згадують померлих родичів. Як правило, їх імена записано у книжечках-пом'яниках, які подаються для зачитування священником на заупокійній службі. Субот, які називаються батьківськими, є сім. Із року в рік їх дати змінюються, бо залежать від дат інших церковних свят.

На Великий піст припадає три поминальніци: 23 березня, 30 березня, 6 квітня. У цей день треба молитися за померлих родичів. І також цей день має бути позначений благодійними, добрими справами.

Після заупокійної служби прийнято відправлятися на кладовища, хоча це необов'язково, бо набагато більшої уваги потребують не тіла, а душі покійних.

Час посту – це час роздумів над своїм життям, щирої пожертви, внутрішньої зміни. У ці дні важливо єднатися у спільній молитві з усією

спільнотою Церкви, а померлі є теж частиною цієї спільноти.

Християнство багато говорить про смерть. Нам, віруючим, говорити про мертвих не зовсім правильно. Мертвих не існує. Є ті, що живуть на землі, і є ті, що живуть у Вічності, по різні сторони буття. І Церква молиться за живих, і за тих, хто вже залишив цей земний світ. «Бог не створив смерті і не радіє загибелі живих, бо Він створив усе для буття» (Прем. 1:13–14). А якщо Бог не створив смерті, а все, тобто і нас, створив для буття, то смерть – це щось зовсім неприродне, не властиве людині, не є частиною її існування. А тому викликає у неї підсвідомий страх.

Церква говорить багато про смерть не для того, щоб залякати, а для того, щоб попередити: «У всіх ділах пам'ятай про кінець твоїй, і повік не згрішиш» (Сир. 7:39). Бо коли прийде мить переходу по той бік, то часу для змін не буде. Ісус Христос нагадавав Своїм учням про смерть: «Хто слово Моє слухає і вірить у Того, Хто послав Мене, той має життя вічне і на суд не приходять, а перейшов від смерті до життя» (Ін. 5:24).

Одним із обов'язків Церкви є молитва. На кожному богослужінні голос Церкви підноситься до Божого Престолу у проханнях, подяках і прославленні. Ми молимося за себе, за своїх дітей, батьків, родичів, друзів, знайомих, навіть за ворогів. Наші щирі молитви під час Великого посту звучать і за померлих. Адже Святе Письмо вчить, що «у Бога всі живі» (Лк. 20:38).

Віталій КЛИМЧУК

а не шукати виправдання чи ховатися від них. «Гріх спотворює сутність людини», – переконає архієрей.

Владика Михаїл нагадав історію про Адама, який згрішив, з'ївши заборонений плід. Проте замість того, аби прийти, щиро зізнатися та покаятися, він сховався. Не варто так робити, запевняє керуючий епархією.

Тому митрополит побажав присутнім завжди усвідомлювати свої вчинки, не йти гріховною дорогою, а навпаки – намагатися прямувати із Господом.

Пом'янули загиблих під Крутами

З нагоди чергової річниці бою біля станції Крути у деканатах епархії відбулися богослужіння та заходи.

Зокрема, в обласному центрі митрополит Михаїл 29 січня очолив заупокійну літію по загиблих перед пам'ятним хрестом на вул. Героїв Крут (район Дубнівської).

У слові архієрей назвав учинок юнаків неочіненною жертвою заради української незалежності. Тому ми сьогодні й згадуємо полеглих, аби пам'ять про них жила вічно й була прикладом любові до Батьківщини для майбутніх поколінь.

У молитві взяли участь міський декан протоієрей Михаїло Онищук, інше місцеве духовенство, єпископ УГКЦ Йосафат (Говера), представники влади та громадськості, вихованці правничого ліцею, небайдужі лучани.

Бій, який відбувся 29 січня 1918 р. біля залізничної станції Крути неподалік Києва між чотирма тисячами червоногвардійців та чотирмастами студентами, гімназистами й козаками, дозволив затримати ворога на чотири дні. Це дало змогу укласти мир між урядом Української Народної Республіки і державами

Четверного союзу. Юні патріоти гідно трималися в нерівному бою, захищаючи українську державність.

Наш владика – на інтронізації Предстоятеля ПЦУ

З лютого митрополит Луцький і Волинський Михаїл взяв участь в урочистостях з нагоди інтронізації (сходження на престіл) Митрополита Київського і всієї України Епіфанія.

Божественну Літургію в київському соборі Святої Софії очолив блаженніший у співслужінні з духовенством Православної Церкви України та Константинопольського Патріархату.

Під час інтронізації владика Епіфаній одержав знаки предстоятельського служіння: хрест, першу і другу панатії, жезл.

Разом молилися Президент України Петро Порошенко, інші представники влади, численні віряни.

Докладніше з подією можна ознайомитися тут: facebook.com/Orthodox.in.Ukraine/.

Триває збір пожертв на гуманітарний центр у Волновасі

Гурт «Лісапетний батальйон» дав благодійний концерт у Луцьку, під час якого збирали гроші на зведення гуманітарного центру при храмі Святого Миколая Чудотворця у Волновасі.

Збором коштів займається благодійний фонд «Волинь 2014», який раніше залучав пожертви на спорудження волноваської церкви. У рамках дійства 2 лютого у Волинському обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Т. Шевченка, де також виступив гурт народної музики «Терлич», вдалося зібрати близько 200 тисяч гривень.

Раніше інформаційна служба епархії повідомляла, що в грудні 2016 р. митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив місце під будівництво храму. У травні 2017-го закладено капсулу, яка має вигляд ключа із зображенням Луцького замку, на місці побудови церкви Миколая Чудотворця. Потому й на Волині, й на Донбасі збирали кошти для її спорудження.

22 травня 2018 р., у день перенесення мощей святого Миколая та річницю загибелі поблизу цього місця волинських бійців, високопреосвященний здійснив чин освячення храму. Церкву, яка вже діє, очолив душпастир із нашого краю – ігумен Макарій (Дядюсь). Тепер триває збір коштів для зведення гуманітарного центру при парафії, що допомагатиме постраждалим під час бойових дій.

У Луцьку провели в останню путь бійця 51-ї бригади

Чин похорону військовослужбовця Назара Бондарука відправили в Будинку пахати обласного центру 4 лютого.

Службу очолив священник Олександр Вронський, настоятель парафії Іова Почаївського, капелан. Разом із ним служили військові священники протоієрей Володимир Драль та Євген Рудь.

Після молитви о. Олександр подякував мамі, що виховала героя для українського народу, та зазначив: ті, хто віддали своє життя за ближніх своїх, проявили цим велику любов і до Господа.

Воїна поховали на міському цвинтарі, що поблизу с. Гараджка.

Назар Бондарук помер у луцькій лікарні 2 лютого внаслідок травм, які отримав ще у 2014 р. на Донбасі.

Винагороду передали чернечій обителі

Парафіянин луцького храму Воздвиження хреста Господнього та меценат однойменного монастиря Ігор Швець відреагував на акт вандалізму в парку цікавою пропозицією.

Як повідомив інформаційній службі епархії намісник Луцького Хрестовоздвиженського чоловічого монастиря ігумен Никодим (Смілій), брат Ігор запропонував п'ять тисяч гривень за інформацію про хулігана, який 6 лютого зламав ліхтар у Центральному парку культури і відпочинку імені Лесі Українки.

Деякі працівники муніципальної варті знайшли зловмисника за лічені години. Проте від обіцяної винагороди відмовились: подарували ці кошти чернечій спільноті на будівництво майбутньої церкви.

За цей християнський вчинок ченці монастиря подякували активістам та брату Ігореві зокрема. На черговій нараді в Луцькій міській раді пообіцяли відзначити цих хлопців. «Завдяки вам ми отримуємо натхнення і далі працювати на розвиток і красу нашого міста», – зазначив Ігор Швець.

Ігумен Макарій – про віру на Донбасі

Колишній насельник Жидичинського монастиря, а нині настоятель парафії у Волновасі ігумен Макарій (Дядюсь) розповів інтернет-виданню «Перший» (*pershij.com*) про свій життєвий шлях і служіння.

Зокрема, о. Макарій повідав різницю між ставленням населення до релігії на Волині та Донеччині. «Насправді там люди не такі, як тут, щодо віросповідання. Хрестити дитину треба. Вінчатися треба. Але ходити в церкву, причащатися і сповідатися, як у нас, там не навчені», – розповідає душпастир. Тому це і є основною місією – переконати людей ходити до храму, повністю їх оцерковити.

Також настоятель розповів, що дуже багато місцевих бояться провокацій, захоплення церков тощо. Тому ігумен часто заспокоює їх. Недавно, перед від'їздом до Луцька, пояснював, зокрема, що після отримання Томосу не потрібно дітей перехресувати, перевінчуватися та перепохоронювати небіжчиків. Також о. Макарій зазначив: «З цього новобудованого храму, з цієї кафедри, поки я тут, не буде лунати про політику. Бо ми забуваємо про любов і людяність».

Із 11 березня – ВЕЛИКИЙ ПІСТ

Великий піст готує християн до гідної зустрічі свята Воскресіння Христового (Пасхи), яке випадає цього року на 28 квітня. Він починається за сім тижнів до Великодня і складається з Чотирнадцятиці (сорокаденного, власне Великого посту) і Страсної седмиці – тижня перед самою Пасхою

Чотирнадцятицю встановлено на честь сорокаденного посту Спасителя, а Страсну седмицю – на згадку останніх днів земного життя, страждань, смерті й погребіння Христа. Загальна тривалість Великого посту разом зі Страсною седмицею – 48 днів. У цей час Церква закликає віруючих утримуватися від розваг, покидати погані звички, настійніше боротися зі своїми гріхами. Елемент Великого посту – наскільки можливо, утриматися від вживання м'яса, молока, яєць і риби, в тому числі у складі різних страв (риба дозволяється лише на свята Благовіщення і Входу Господнього в Єрусалим).

З якого віку належить розпочинати піст?

У церковних сім'ях це питання вирішується поступовим навчанням дитини свідомого посту. Для дітей піст може починатися з певних тимчасових обмежень. І не тільки в їжі. Це й відмова від перегляду деяких телепрограм, музики або комп'ютерних ігор. Важливо, щоб це був вибір дитини, а не заборона батьків. Дивлячись на батьків, маючи їх за приклад, син чи дочка повинні навчатися основ віри і християнського життя. Розпочинати дитину постити можна з часу першої Сповіді, тобто приблизно з 7 років.

Якщо день народження в піст, то як його правильно відсвяткувати?

Існує благочестива православна традиція утримуватися від святкування протягом посту. За краще було б перенести відзначення після Пасхи, коли весь православний люд святкує і радіє. Але якщо ви все ж таки вирішили святкувати свій день народження в піст, то й проводити його бажано відповідно. Пісний стіл теж може бути святковим, а пісні страви – смачни-

це спокуса, не тільки для Вас, скільки для цих людей, які за Вашою поведінкою будуть судити про Церкву і воцерковлених людей.

Кажуть, що тим, хто подорожує, дозволяється порушувати піст. Чи це так?

Дійсно, існує така традиція. Але назвати її благочестивою неможливо. Може, й праві ті, хто каже, що краще постувати так, аніж ніяк. Але, з іншого боку, напівпіст – це не піст. Із точки зору церковних канонів, порушення посту – є порушенням посту. А для того, щоб послабити або припинити піст, потрібні поважні причини. Одна з них – це хвороба. Але і в такому випадку треба порадитися і взяти благословення у духовника. До речі, постувати першу й останню седмицю, на прохання батьків, можна благословити дітям, підліткам, які тільки-но починають поститися.

Чому напередодні посту ми просимо один в одного пробачення?

Прощена неділя є останнім днем перед початком Великого посту. Піст – це наша своєрідна жертва Богові. До того ж, піст є часом каяття та молитов до Господа про вибачення гріхів. А ми кожен день промовляємо у молитві «Отче наш»: «і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим...». І от у неділю перед початком Чотирнадцятиці під час вечірньої служби ми звертаємося один до одного зі словами: «Прости мені» й чуємо у відповідь: «Бог простить, і я прощаю».

Як гідно провести Великий піст? На що звернути увагу в першу чергу?

Великий піст – це час каяття і плачу за гріхами, час добрих, богоугодних справ. У ці дні кожний християнин намагається гідно підготуватися до Сповіді та Причастя. Протягом посту ми стараємося частіше бувати у храмі, більше читати Біблію та твори святих отців, відвідувати хворих та ув'язнених, допомагати ближнім та немічним. У ці дні ми утримуємося від зайвих веселощів та святкування.

Що дозволено і що заборонено їсти у дні Великого посту?

Великий піст є постом суворим. Тобто крім м'ясного і молочного заборонено вживати й рибу. Але головне – не забувати, що піст тілесний є лише допоміжним у постуванні духовному. До того ж, існує дуже влучне висловлювання, що під час посту перш за все треба не їсти один одного. Це головне.

Чи вважаються морепродукти (наприклад, кальмари, мідії, креветки) рибними стравами? Якщо ні, то чи можна вживати їх у піст?

Дійсно, за церковною традицією кальмари, мідії, креветки, а також краби, раки, устриці та омари не вважаються рибними стравами. Проте, що їх дозволяється вживати у суботні та недільні дні посту, є вказівка у богослужбовому уставі – Типіконі. На Афоні в недільні дні, навіть під час посту, вживають восьминогів. Але ми живемо не в Греції, і продукти, про які йдеться, у нас є делікатесами і коштують вони значно дорожче за м'ясо. А піст – це не час для зайвих ласощів. Хоча, можливо, саме морепродукти можуть стати прикрасою вашого столу під час свят, які припадають на піст.

Дехто стверджує, що можна постувати тільки перший і останній тиждень. А як Церква ставиться до такого способу проведення посту?

Дійсно, існує така традиція. Але назвати її благочестивою неможливо. Може, й праві ті, хто каже, що краще постувати так, аніж ніяк. Але, з іншого боку, напівпіст – це не піст. Із точки зору церковних канонів, порушення посту – є порушенням посту. А для того, щоб послабити або припинити піст, потрібні поважні причини. Одна з них – це хвороба. Але і в такому випадку треба порадитися і взяти благословення у духовника. До речі, постувати першу й останню седмицю, на прохання батьків, можна благословити дітям, підліткам, які тільки-но починають поститися.

Чому напередодні посту ми просимо один в одного пробачення?

Прощена неділя є останнім днем перед початком Великого посту. Піст – це наша своєрідна жертва Богові. До того ж, піст є часом каяття та молитов до Господа про вибачення гріхів. А ми кожен день промовляємо у молитві «Отче наш»: «і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим...». І от у неділю перед початком Чотирнадцятиці під час вечірньої служби ми звертаємося один до одного зі словами: «Прости мені» й чуємо у відповідь: «Бог простить, і я прощаю».

Як гідно провести Великий піст? На що звернути увагу в першу чергу?

Великий піст – це час каяття і плачу за гріхами, час добрих, богоугодних справ. У ці дні кожний християнин намагається гідно підготуватися до Сповіді та Причастя. Протягом посту ми стараємося частіше бувати у храмі, більше читати Біблію та твори святих отців, відвідувати хворих та ув'язнених, допомагати ближнім та немічним. У ці дні ми утримуємося від зайвих веселощів та святкування.

Що дозволено і що заборонено їсти у дні Великого посту?

Великий піст є постом суворим. Тобто крім м'ясного і молочного заборонено вживати й рибу. Але головне – не забувати, що піст тілесний є лише допоміжним у постуванні духовному. До того ж, існує дуже влучне висловлювання, що під час посту перш за все треба не їсти один одного. Це головне.

Чи вважаються морепродукти (наприклад, кальмари, мідії, креветки) рибними стравами? Якщо ні, то чи можна вживати їх у піст?

Дійсно, за церковною традицією кальмари, мідії, креветки, а також краби, раки, устриці та омари не вважаються рибними стравами. Проте, що їх дозволяється вживати у суботні та недільні дні посту, є вказівка у богослужбовому уставі – Типіконі. На Афоні в недільні дні, навіть під час посту, вживають восьминогів. Але ми живемо не в Греції, і продукти, про які йдеться, у нас є делікатесами і коштують вони значно дорожче за м'ясо. А піст – це не час для зайвих ласощів. Хоча, можливо, саме морепродукти можуть стати прикрасою вашого столу під час свят, які припадають на піст.

Лариса КУЛІШ

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2

Повністю інтерв'ю можна прочитати на офіційному сайті pravoslavnavolyni.org.ua, у розділі «Статті».

У єпархії спом'янули «афганців»

15 лютого, на свята Стрітення Господнього, духовенство взяло участь в урочистостях з нагоди 30-ї річниці виведення радянських військ з Афганістану та вшанування учасників бойових дій на території інших держав.

За повідомленням капелана госпіталю Луцького військового гарнізону священника Сергія Мельничука, ветерани урочистою ходою пройшли центральними вулицями міста. На меморіальному комплексі «Вічна слава» відбулось покладання квітів за їх участю та представників влади.

Потому, після відправи у Свято-Троїцькому кафедральному соборі, учасників бойових дій ушанували в облмуздрамтеатрі.

Представники влади спільно з воїнами-інтернаціоналістами поклали квіти до пам'ятної стели «Герої Небесної сотні – Загинули за єдність України», що на Театральному майдані.

Ветеранів тих бойових дій також відзначили в районних деканатах області. Так, у Старій Вижві, як повідомив декан протоієрей Іван Зеленко, відбувся захід «А серце пам'ять береже». Після покладання квітів до пам'ятної стели душпастир відслужив заупокійну літію.

Капелани розповідали школярам про Революцію

Захід, присвячений волинянам, загиблим під час Революції гідності, розпочали з молитви.

18 лютого у Волинському краєзнавчому музеї зібралися очевидці подій, а також родини загиблих, аби розповісти учням луцьких шкіл про події на Майдані та вшанувати воїнів Небесної сотні. Зокрема, поділився своїм досвідом головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак, який взяв участь у заході разом з іншими військовими священниками.

«Найстрашніше було благословляти молодих хлопців на бій. Страшно було, коли ми казали, щоб вони берегли себе, а хлопці відповідали: „Ми йдемо вмирати“», – розповідає о. Михайло.

Також своїми спогадами про Революцію поділився настоятель луцької парафії Іова Почаївського священник Олександр Вронський.

Опісля капелани вшанували загиблого на Майдані лучанина Василя Мойсея та помолитися за упокій його душі на могилі, що на меморіальному комплексі «Вічна слава».

Волинська єпархія вшанувала Небесну сотню

З нагоди п'ятої річниці загибелі патріотів на Майдані відбулися поминальні заходи, у яких взяли участь духовенство та миряни нашого краю.

Зокрема, 20 лютого в обласному центрі за упокій героїв молилися на Театральній площі. Панахиду очолив староста кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець. Разом із ним возносили молитви головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак, інші військові священники, духовенство Свято-Троїцького собору, представники влади та громадськості, інші небайдужі лучани. Потому присутні поклали квіти до фотостенда загиблих героїв.

Цього дня в центрі Рожища відкрили пам'ятний знак «Борцям за волю і незалежність України». Його освятив декан протоієрей Василь Шняк із місцевим духовенством. Відтак душпастир відправили панахиду по загиблих майданівцях.

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті pravoslavnavolyni.org.ua

ми. Від надмірного вживання алкоголю християнам необхідно утримуватися не тільки в пісні дні. А розважальну музику і танці, без яких не обходяться святкування, можна замінити музикою спокійною.

Якщо в піст запросили на свято, відмовитися неможливо, а на столі скромна їжа, як себе поводити?

Євангеліє навчає нас, що піст, перш за все, повинен бути перед Богом, а не перед людьми. Тому, якщо немає можливості утриматися від участі у святкуванні, то завжди існує можливість утриматися від споживання їжі непісної (скромної). І це зовсім не обов'язково робити з викликом. Пам'ятайте, що від Вашої поведінки буде залежати, чи виникне бажання жити християнським життям у того, хто поки що не постує. Якщо люди, які поруч з Вами, знають, що ви постуєте, але все одно вмовляють Вас скуштувати скоромного, то краще відмовитися – без злості, але переконливо. Знайте, що

зустріч з Богом. Тому, якщо Ви вирішили розпочати піст сьогодні, не треба відкладати це не тільки на рік, але й навіть на завтра.

Що поради́ти тим, хто вирішив постувати вперше?

Насамперед не треба думати, що це сумно і важко. Християни називають Великий піст весною душі. По-друге, нізащо не залишайте розпочатого посту. Піст – це шлях. І якщо трапляються падіння, треба знаходити у собі сили підводитися і крокувати далі. І останнє: піст – це не дієта. Тому слід пам'ятати, що головним є піст душі. Тож необхідно приділити увагу молитві й добрим справам. Необхідно читати Святе Письмо, іншу духовну літературу, відвідувати храм, сповідатися, причащатися, допомагати ближнім, відвідувати хворих тощо. При цьому треба пам'ятати слова Христа, що піст не повинен бути зовнішнім, для людей, а внутрішнім, таємним.

100 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ІКОНОПИСЦЯ КОРЕЦЬКОГО

Художник О. Корецький за роботою

Олександр Іванович Корецький народився 11 березня 1919 року в с. Скобелка поблизу Горохова. Його батько був церковним старостою. По закінченні семирічки здібний і допитливий підліток, який добре малював, мріяв навчатися в Горохівській гімназії, але змоги такої не мав.

Щасливий випадок вирішив його долю. У дід до Корецьких із Почаєва привезли ризи. Побачивши малюнки

Сашка, уповноважений на прізвище Бутейко порадив батьку відправити сина до іконописної майстерні Свято-Успенської Почаївської лаври.

У стінах монастиря йому прищепили велику любов до малярства. Навчався під керівництвом відомого іконописця Івана Вольського, художника кийвської лаврської школи. Тут він здобув базові знання з рисунка, опанував техніку олійного й темперного живопису, засвоїв закономірності стінопису, композиційні прийоми органічної монументалізації зображення. У Почаєві Корецький закінчив ще й три курси вечірньої богословської школи. Співав у великому архієрейському хорі.

На обдарованого юнака звернув увагу сам митрополит. Розмова з ним додала рішучості хлопцю. Перед Корецьким відкривалась перспектива навчання у Краківській академії мистецтв. Та друга світова війна руйнує усі плани. З початком бойових дій Німеччини проти Польщі у 1939 році всіх учнів, котрі не прийняли чернецтва, відправили по домівках.

Корецький повертається в рідне

село. Нова, радянська влада запрошує його до художнього оформлення приміщення виборчої дільниці Горохова. Навесні 1941 року його призивають на службу в Червону армію, а в червні під Коломиєю він потрапляє в німецький полон, звідки дивом вдається врятуватися і повернутися додому.

По закінченні війни Корецького помітили. Обласна газета розповіла про нього як про молодого талановитого художника. Про це написала відома в Україні журналістка Олена Рябуха. Невдовзі йому випадає ще один шанс змінити долю. На Республіканському огляді-конкурсі народних талантів у Києві Корецького представляють Павлу Тичині, поетові, академіку, народному комісару освіти УРСР. Рекомендаційний лист Тичини мав би

в Солікамську. Працював на лісопвалі, під кінець табірної терміну – у створеній гулагівським начальством групі художників, котра займалась оформленням закладів культури й освіти.

Навесні 1956 року, після восьми літ неволі повертається на рідну Волинь. 3 листопада 1956 року кримінальна справа була переглянута і Корецького реабілітовано. Починається нова велика сторінка творчої біографії художника.

Ще до арешту в пам'ять про батька написав він для Миколаївської церкви села Скобелка ряд ікон: «Спаситель», «Успіння Пресвятої Богородиці», «Святий Володимир», «Божа Матір». У кожну з них вклав свою глибоку віру в Бога. Віра згрівала його в радісні дні, підтримувала в тяжкі й страшні. Уже наприкінці 1950-х творив для слави Божої у Почаєві та Берестечку.

У розпал антирелігійної боротьби на долю Козацьких Могили випали важкі випробування. Пам'ятки архітектури та приміщення монастирського корпусу, де до 1958 року діяв Свято-Георгіївський скит, було занедбано. Корецький провадив реставраційні роботи у Пляшеві Ровенської області задовго до створення у 1967 році Музею-заповідника «Козацькі Могили» (з 1991-го – Державний історико-меморіальний заповідник «Поле Берестецької битви»).

Працював у центральній споруді архітектурного ансамблю на острові Журавлиха – Георгіївському храмі. Олександр Корецький повертав до життя настінні розписи й ікони, які належали пензлю видатного українського живописця Івана Іжакевича, спільно з почаївським художником Пилипом Трохимлюком, учнем Андроника Лазарчука, розписував третій ярус Георгіївського храму – балконну церкву Бориса і Гліба. У 1957–1958 роках вони розписали вівтар цієї церкви, арки та підкупольний простір храму Георгія Переможця.

Ікону «Нагорна проповідь» (1958) Корецький виконав за ескізом Іжакевича. Пам'ятка займає великий простір внутрішньої західної стіни другого та третього ярусів храму і має аркоподібну форму. Серед інших храмових пам'яток варто назвати: образи преподобних Антонія Печерського і Феодосія Печерського; святих князя Володимира і княгиню Ольгу;

Воскресіння Христове. Стінопис. Печерна церква Почаївської лаври. 1976 р.

допомогти йому при вступі до Київського художнього інституту і відкрити інші мистецькі світи. І знову – не судилося. 31 липня 1947 року його заарештовують за зв'язок з ОУН і УПА й 14 місяців утримують у катівні НКВД. Вирок – 10 років виправно-трудова таборів.

Відбував термін у Мордовії, пізніше –

«Прийдіть до Мене всі...» Стінопис. Почаївська лавра. 1987 р.

святого Федора, князя Острозького; рівноапостольного Мефодія, просвітителю слов'янського; євангелістів Матфея, Марку, Луку та Йоана.

Коли в 60-ті роки дискутувалось, яким бути музею «Козацькі Могили», один із «науковців» запропонував повісити в Георгіївському храмі маятник Максвелла, а настінний живопис, виконаний О. Корецьким, П. Трохимлюком, І. Вольським, зафарбувати. (Вольський розписував у 1910–1914 рр. перший ярус храму – церкву Великомучениці Параскеви П'ятниці). На щастя, переміг здоровий глузд. Нині Георгіївський храм – втілення світлої скорботи і вічної пам'яті українського народу.

Значною сферою творчих устремлень митця була його праця в Почаївській Свято-Успенській лаврі, участь в оздобленні золотіверхих лаврських святинь. Найбільшим успіхом Корецького є монументальні розписи видатної культової пам'ятки – церкви в ім'я преподобного Іова Почаївського. Сюжетами цих малювань стали сцени з життя святого. Останній його дарунок обителі – ікона «Божа Матір та її слід на землі» (1990).

Упродовж своєї художньої діяльності митець реставрував та оздоблював православні храми багатьох регіонів України: Тернопілля, Львівщини, Рівненщини, Кропивницького, поновлю-

вав розписи Володимирського собору в Києві. Розписував церкви Куйбишева і Білгорода; є його роботи на Кубані. Працював художником над розписом Свято-Вознесенської церкви Горохова, любив живописати куполи.

Сакральне малярство Олександра Корецького, особливо стінописи Печерної церкви Почаївської Свято-Успенської лаври, отримали високу оцінку знавців культового мистецтва, зокрема вченого зі Львова Василя Отковича. У 1994 році в Музеї волинської ікони в Луцьку вперше репрезентовано твори двох сучасних волинських іконописців – Андрія Бурбелі з Антонівки та Олександра Корецького зі Скобелки. Уже після смерті Олександра Івановича його донькою Людмилою Гетьманчук у 2002 році до музею передано образ преподобного ігумена Іова Почаївського.

Поряд з релігійним малярством Корецький приділяє увагу й іншим жанрам живопису – портретному, історичному, пейзажному.

У 1996 році Корецький став лауреатом обласної мистецької премії імені Іова Кондзелевича. Його ще запрошували розписати храм у Єрусалимі. Не встиг. Він пішов у Вічність 4 лютого 1997 року.

Тамара ЛЕВИЦЬКА,
провідний науковий співробітник
Художнього музею в Луцьку

ХУДОЖНЄ СЛОВО

ВАГА МОЛИТВИ

Якось жінка у старому вбранні увійшла до продуктової крамниці. Наблизилася до господаря і стиха спитала, чи може вона взяти трохи їжі на виплату. Пояснила йому, що чоловік її важко хворий і не може працювати, а їхні четверо дітей голодні. Господар буркнув, втрачаючи терпіння, і сказав їй іти геть.

Жінка далі благала його:

— Прошу вас, я скоро принесу гроші!

Власник крамниці твердо заявив, що не дає на виплату, і порадив їй пошукати іншої крамниці у тій дільниці.

Один покупець, який там перебував, підійшов до нього і попросив, аби він прислухався до прохання жінки. Господар крамниці неохоче спитав жінку:

— Чи маєте список продуктів?

— Так, пане, — відповіла із проблиском надії у голосі.

— Добре! — сказав власник. — Покладіть картку на вагу. Я дам вам стільки товарів, скільки важить та картка.

Жінка на хвильку завагалася. Опустивши голову, витягнула із торби клаптик паперу і щось поспішно на ньому написала. Поклала картку на шальку терезів, далі тримаючи голову опущеною.

Очі господаря крамниці й покупця розширилися від здивування, коли побачили, що шалька терезів раптом опустилася і залишилася у тій позиції. Глянувши на вагу, власник прошепотів: «Нечувано!»

Покупець усміхнувся, а власник почав накладати пакети з продуктами на другій шальці ваги. Він ставив на неї коробки і банки, проте вага не рухалася. Накладав продукти зі щораз більшою непривітною гримасою на обличчі.

Врешті взяв картку і подивився на неї, синій від злості й дуже збентежений. Це не був список продуктів. Це була молитва: «Боже, Ти знаєш, в якій я ситуації, і знаєш, чого потребую. Все віддаю у Твої руки!»

Власник крамниці дав жінці все, чого вона потребувала, у незручному мовчанні.

Жінка подякувала і вийшла із крамниці.

Тільки Бог знає вагу молитви.

Бруно ФЕРРЕРО

ЄДИНА ЦЕРКВА

ВЛАДИКА ВІДВІДАВ НОВІ ПАРАФІЇ НА ГОРОХІВЩИНІ

10 лютого, в неділю 37-му після П'ятдесятниці, митрополит Луцький і Волинський Михаїл здійснив візитацію до тих громад Горохівського деканату, які недавно возз'єдналися з ПЦУ.

Зокрема, він очолив подячний молебень у Свято-Троїцькому соборі м. Берестечка. Відбулося представлення нового настоятеля – священника Миколи Качмаря. Разом із високопреосвященним молилися декан протоієрей Андрій Сидор, інше духовенство, представники влади. Архієрей благословив о. Андрію відправити в цьому храмі першу після переходу Божественну Літургію.

Пізніше митрополит відслужив подячний молебень у Свято-Юр'ївській церкві с. Кутрів.

У храмі Різдва Пресвятої Богородиці с. Мерва керуючий єпархією очолив Літургію. З ним служили протоієрей Павло Кліцук – настоятель цієї громади, який перешов до ПЦУ разом із нею, інше місцеве духовенство. Нагадаємо, парафія цього села перша на Волині офіційно після вручення Томосу вийшла зі складу МП та ввійшла до Православної Церкви України.

Також владику благословив настоятелеві церкви Успіння Пресвятої Богородиці с. Буркачі священнику Романові Третяку очолити першу Службу українською мовою в сусідньому с. Диковини, яке теж недавно приєдналося до ПЦУ.

Ольга ВЕРЕМЧУК. Світлина інформаційної служби єпархії

ТЕЛЬЧІ: ПЕРША АРХІЄРЕЙСЬКА ЛІТУРГІЯ В ПЦУ

12 лютого в парафії цього села Маневецького деканату, що недавно возз'єдналися з Православною Церквою України, відбулась перша Служба, очолена керуючим єпархією.

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл прибув у Тельчі на престольний празник – Собор трьох святих. За повідомленням декана протоієрея Андрія Закидальського, цього дня в селі вперше правили Літургію українською мовою.

Окрім о. Андрія, з високопреосвященним служили: новопризначений настоятель храму священник Сергій Криєнтний, духовенство Маневецького благочиння та душпастирі з Рівненської єпархії.

Вітаючи присутніх із торжеством, владику висловив радість, що нині в багатьох людей відкриваються духовні очі й вони дедалі більше стають свідомими православними християнами й патріотами своєї Батьківщини.

Нагадаємо, громада в Тельчах вийшла з Московського Патріархату ще в січні всупереч позиції свого вже колишнього настоятеля.

Оксана КАРНКОВСЬКА. Світлина з сайту konkurent.in.ua

«Я Б ДУЖЕ ХОТІВ, ЩОБ... НА ЦІ ЗБОРИ ПРИЙШОВ БОГ»

Священик Михайло Бучак освячує воду в Жидичині взимку 1994 р.

Настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці с. Княгинінок Луцького районного благочиння, головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак розповів інтернет-виданню «Перший», як у 90-ті служив у Жидичині на вулиці під храмом, і що не можна тепер віддавати злом за зло.

Зокрема, душпастир поділився спогадами про те, що тоді православні, котрі залишалися вірними Українській Церкві, не хотіли шукати іншого місця для Богослужіння. Тому навіть у мороз молилися під стінами церкви, у якій правили Службу представники Московського Патріархату.

Отець Михайло розповів, наскільки тяжко було в той час. Адже 27 років нас не визнавали та принижували. «Для нас не було місця серед "нормальних людей", нас всюди гонили: в Почаїв зайдеш – виженуть, в Києво-Печерську лавру – виженуть, дівчинка приходить за куму, а батюшка її не бере, бо „не там хрещена“», – пригадує капелан.

Зараз час змінився. Але священник застерігає, аби попри ці роки випробувань ми не ставилися до прихильників Московського Патріархату так, як вони до нас. «Мені страшно, щоб ми не помінялися місцями – і все. Якщо

Московський Патріархат піде під церкву, а ми – в церкву, чи не станемо ми такими самими? Боюся, що ненависть залишиться. Боюся, що ми станемо Московським Патріархатом, тільки з українською аббревіатурою», – пояснює священнослужитель.

Тому напередодні зборів громади у Жидичині щодо переходу в ПЦУ о. Михайло нагадав про молитву. «Я б дуже хотів, щоб кожен із тих людей, які підуть на збори, перш за все не брав велику палку, а помолвився. Щоб на ці збори прийшов Бог. Бо якщо на тих зборах не буде Бога, куди б вони не перейшли, ці люди, – не буде ніякого толку».

Повністю інтерв'ю читайте ось тут: <https://www.pravoslavivolyani.org.ua/stattia/510-porivniav-by-ikh-z-povstantsiamy-iki-borolyisia-do-56-ho-spohad-o-mykhaila-buchaka-pro-zhydychni/>.

На превеликий жаль, події навколо Покровського храму стали розвиватися у найгіршому напрямі. Хоча на зборах майже вся громада вирішила перейти в ПЦУ, священник МП не тільки не віддав ключі від церкви, а й стріляв по людях із вогнепальної зброї.

Ольга ВЕРЕМЧУК

Світлина з сайту pershij.com

МИСТЕЦТВО

НЕ ТІЛЬКИ НА ВІДПРАВАХ

Хор «Кредо» церкви Холмської ікони Божої Матері, що в обласному центрі, останнім часом взяв участь у двох мистецьких заходах. Як повідомив міський декан і настоятель парафії протоієрей Михайло Онищук, учасники хору (регент Катерина Токало) 26 січня виступили на III фестивалі колядок «Відгомін Різдва» в луцькому греко-католицькому монастирі Святителя Василя Великого на запрошення місцевого екзархату УГКЦ та з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла. Прославляючи Бога своїм гармонійним багатоголоссям, учасники молилися за мир в Україні.

Отець Михайло передав вітання від керуючого нашою єпархією, поздоровив присутніх із цією подією, а також розповідав про єдність Православної Церкви.

У фестивалі взяли участь дванадцять колективів. Це аматорські та професійні хори, вокально-інструментальні ансамблі, театральні гурти з різних парафій. Організатори

фестивалю – ценці обителі. Мета цього заходу – відродження традицій наших колядок, щедрівок та вертепів.

10 лютого хор «Кредо» був учасником XXII фестивалю «Прощання з колядою» (Львів).

Захід відбувся в Національному академічному українському драматичному театрі імені М. Заньковецької. Підтримати виконавців приїхав о. Михайло Онищук. Міський голова Андрій Садовий вручив подяки та дипломи від громади міста.

У фестивалі взяли участь понад 200 хористів, об'єднаних в 11 колективів, – зі Львова, Луцька, Івано-Франківська, Польщі. Його мета – популяризувати архаїчні колядки, знайомити із сучасним хоровим мистецтвом, різдвяними піснями різних регіонів, єднання українців по всьому світу.

Оксана КАРНКОВСЬКА, Надія ВОНСІЦЬКА
Світлина з архіву Катерини Токало

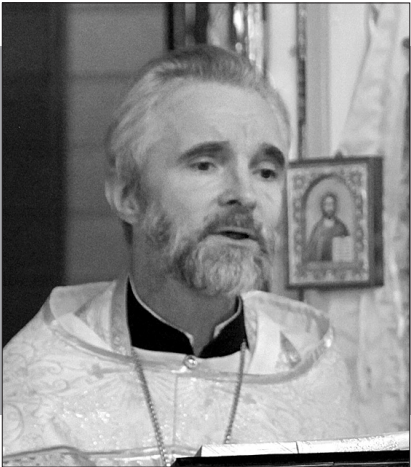

«ЯК ВАМ ПІСЛЯ ВОЗЗ'ЄДНАННЯ?»

Розповідають священники ПЦУ, що донедавна були в МП

Як відомо, не всі парафії УПЦ (Московського Патріархату) рішенням громади переходять у лоно Православної Церкви України разом зі своїми душпастирями. Чому так складається, які тривоги та сумніви не дозволяють батюшкам підкоритись думці прихожан і, врешті, здоровому глузду? Це ми намагалися з'ясувати у тих панотців, котрі не покинули свою паству і зробили мужній, усвідомлений крок, перейшовши зі своїми громадами до офіційно, канонічно визнаної Української Церкви.

Протоієрей Павло Кліцук, настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Мерва Горохівського благочиння:

– Я взагалі чекав того моменту, коли Українська Церква отримає Томос і ми зможемо перейти в її лоно. Більше того, спілкуючись із колегами-священниками, уже давно ми сформували єдину позицію щодо конкретних кроків цього історичного переходу. Ми не були у великому захваті від діяльності Кирила та Онуфрія, мали свою патріотичну українську позицію. Те, що нині відбувається таке протистояння і незгода багатьох душпастирів підтримати паству, – для мене дуже дивно і несподівано. Пов'язую це із тим, що свого часу семінаристи, майбутні священники виховувались у якомусь рабському дусі, далекі від самостійного мислення.

Думаю, що Божя благодать в якийсь момент покинула Російську Церкву. Кирил перестав згадувати на Літургіях Вселенського Патріарха Варфоломія, не визнав його рішень – і тепер маємо результат. Владика Нафанаїл, звичайно, нас збирав, переконував у своїй правоті, проте для людей мислячих ті аргументи були надто мілкими.

Хочу відзначити, що йшов до кабінету владика Михайла як представника ПЦУ без будь-якої боязні, навіть з душевним теплом, яке було взаємним. Мене підтримав благочинний Горохівського деканату Андрій Сидор, інші священники із Волині. Взагалі вважаю, що об'єднану Православну Церкву України створено з Божої

благодаті, бо постійно відчуваю Його поміч. Господь почав відділяти, як гласить Біблія, «козлів від овець», і на це потрібно певний час. Священники Московського Патріархату повинні усвідомити неминучість і правильність того шляху, на який вказує Творець. Прискорювати події не варто, все на свої місця розставить час. Вважаю, що не я відійшов від МП, а Москва відійшла від нас, і ми залишилися в Українській Церкві.

Я був ладний розпочати службу в ПЦУ з нуля, з простого ієрея, проте всі мої звання та заслуги збережено, за що вдячний новому керівництву. До храму приходять ті ж люди, навіть прихильники МП. Якихось агресивних дій не відбувається. А багато моїх колег, що вперто не визнають ПЦУ, ладні вдягти на себе образ «гонимих» і навіть податися служити до Росії, якщо їх там чекають.

Протоієрей Микола Смолярчук, настоятель парафії Благовіщення Пресвятої Богородиці в с. Раків Ліс Камінь-Каширського благочиння:

– Рішення перейти до Православної Церкви України виникло не спонтанно. Мабуть, такі стримувало те, що не було визнано офіційно української структури. Тепер уже, здавалося б, ніщо не повинно заважати і прихожанам, і душпастирям прийняти свідоме рішення. Більшість простих людей, розуміючи ситуацію, ідуть в лоно рідної Церкви. А ось священників, на мою думку, лякає те, що нібито потрібно буде служити українською мовою. Скажу відверто: все свідоме служіння я послуговувався староцерковною мовою, і насправді перевчитись на інший лад такі дійсно непрості. Таке питання я ставив митрополиту Михайлу, на що він дав однозначну відповідь: «Служіть так, як кому подобається». І дійсно, з часом можна поступово виголосувати молитви українською: вони, мабуть, краще будуть зрозумілі молодим

прихожанам. Але питання мови не є принциповим.

Коли ступив на подвір'я луцького Свято-Троїцького собору – відчув якийсь благодатний спокій. За мить він підсилювався, коли зустрівся із новим владикою. Колишній керуючий єпархією Нафанаїл був для нас аж надто високим чином і вимагав до себе особливого ставлення. А владика Михайл – досить людяний і простий у спілкуванні, вмів слухати і чути. Це мене неабияк утвердило у правильності свого рішення.

У нашому Свято-Благовіщенському храмі села Раків Ліс відбувається протистояння. Біля двохсот прихожан, вірних Москві, очолив мій колишній клірик отець Ростислав, і вони разом відстоюють свою позицію. Але ж за ПЦУ у селі підписалося понад півтори тисячі людей! Пастир повинен бути з паствою, тим більше, що ми всі українці, і триматися у нинішній час вірності північному сусідові нам не личить.

Мої колеги-священники, ті, що сумніваються і не роблять конкретних кроків до визнання ПЦУ, чомусь і досі не вірять у її канонічність, вважають нашу Церкву «розкольницькою». Важко їх зрозуміти, бо це ж елементарне несприйняття об'єктивної інформації. Відмовившись від рішень Вселенського Патріархату, Московський Патріархат став розкольницьким. Щиро дивуюся своїм колегам, і навіть не знаю, яку перспективу вони бачать у подальшому служінні. Призвання душпастиря залишається незмінним – вірою і правдою служити Господу і людям.

Протоієрей Павло Сукманський, настоятель парафії Архистратига Михайла в с. Бузяти Горохівського благочиння:

– У цьому році буде рівно два десятиліття мого священнослужіння. За ці роки у мене сформувався не тільки світогляд, а й широке коло од-

нотумців, з якими можна вирішувати серйозні справи. Громада вирішила майже одностайно перейти у Православну Церкву України. А це означає, що рішення визріло набагато раніше. Саме на прохання і бажання прихожан у нашому храмі служби здійснюються українською мовою, а не староцерковною. Ініціатива переходу пішла від громади. Як я міг перечити здоровому глузду людей?

Але відбувся цікавий факт. Тільки люди проголосували за перехід, тільки почали документально оформлювати протокол рішення, як відразу у Волинській єпархії УПЦ (МП) з'явився указ керуючого Нафанаїла про відсторонення мене від служби і Причастя. Указ датовано 11-м лютого, а ми поїхали реєструватися до Луцька в ПЦУ тільки 13-го лютого... Поспішність такого указу дивна ще й змістом: навіть за смертні гріхи (буває, що священник за кермом здійснить смертельне ДТП) не відлучають від Причастя, а в даному випадку – «найвища кара...». Я знав, на що йду, пішов за громадою, бо українець. Мій патріотизм вимірюється поїздками в АТО, зустрічами з бійцями, підтримкою духовною та матеріальною. Там я зустрічався із капеланами з Київського Патріархату, ми знаходили спільну мову, яку вдалося практично продовжити після Томосу із рук Варфоломія.

Реєструватися ми приїхали у Волинську єпархію до митрополита Михайла цілою делегацією з активних свідомих прихожан. Разом з нами були прихожани з інших храмів, але без священників: вони виглядали розгубленими, наче сироти. Душпастирі їх не підтримали. Ставило собі питання: а як же ви служили перед паствою, чому у вас не було єдності і спільності думок?

В єпархії нас прийняли дружно і радісно. Владика Михайл, канцлер Микола Цап, інші священники віділили нам максимум уваги і розуміння. Зустрівся із давнім приятелем капеланом о. Сергієм, зустрілися як брати по духу.

Звичайно, у кожного священника, який тримається за УПЦ (МП), є свій вибір і життєвий шлях. Рішення всі мають прийняти самостійно. Але те, що їх переконують у повній самостійності УПЦ, – явна неправда. Чому ж тоді, коли Кирил відмовився визнавати рішення Вселенського Патріарха, його підтримала так звана повністю незалежна УПЦ?

Всім священникам, які ще сумніваються щодо переходу, слід з'ясувати для себе просту істину: кому вигідна ворожнеча між православними України? Хто розпалював неприязнь, коли КП був ще не визнаний, і кому вигідно розмежовувати нас у час повного визнання і канонічності, дарованої Всевишнім?

3 душпастирями спілкувався Віталій КЛИМЧУК

НА НАШ ПОГЛЯД

Що Московський Патріархат приховує від своїх парафіян в Україні?

Управління Волинської єпархії ПЦУ виявило ще один доказ для тих наших краян, які досі залишаються в МП. Доказ, що їх обдурюють.

Відомо, що Російська Православна Церква прагне утримати під своїм впливом громадян України. Утримати якомога більше людей і якнайдовше. Звісно, сказати відверто про справжні наміри вона не може, адже для українців, що стільки століть були жертвами російської імперської політики, вони неприйнятні.

Заради того, аби дезорієнтувати, обманути простих парафіян, РПЦ, зокрема, називає свою частину Українською Православною Церквою, переконуючи, що вона самостійна і незалежна. Духовенство МП нерідко підкреслює: «наш Предстоятель не в Москві, а в Києві».

Але дедалі більше вірян прозрівають, одержують докази того, що це лише одна з тез російської пропаганди для втілення чергової окупації. На жаль, агресорів допомагають немало й українських запродавців, яничарів.

Нещодавно в одному з храмів, який вийшов із МП, долучившись до ПЦУ, виявлено антиминос (освячений

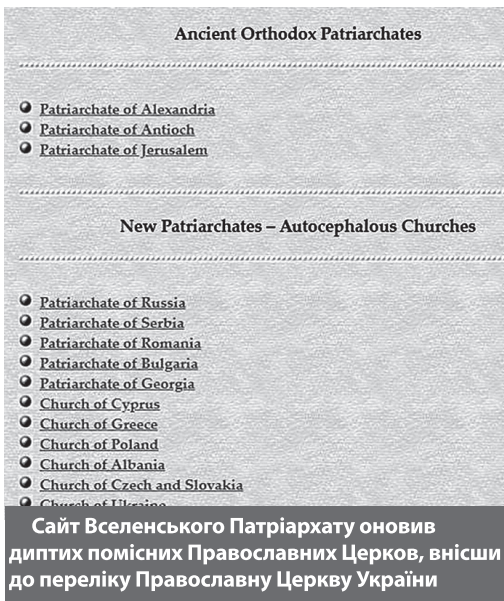
плат із зашитою частинкою мощей когось зі святих, обов'язковий для звершення Божественної Літургії). На перший погляд – звичайний. Але він, власне, і є черговим доказом, що ієрархія УПЦ (МП) вводить в оману своїх вірних.

На цьому антиминосі зазначено: «По благословенію Святейшого Патріарха Московського і всея Руси Кирилла [не митрополита Онуфрія!] священнодійство Нафанаїлом єпископом Волинським і Луцьким...» Тут також записано, для якої церкви передано цю святиню (з етичних міркувань на фото ми приховали назву села), а також номер і дату видачі.

Причому владика Нафанаїл власноруч вписав усе російською, навіть староросійською мовою. І такий антиминос видано 2017 р., на третьому році російської агресії, що триває...

Доказ промовистий. І хай його оприлюднення допоможе зробити відповідні висновки всім, хто раніше ще сумнівався та вагався.

Протоієрей Віталій СОБКО
Світлина інформаційної служби єпархії

МИ П'ЯТНАДЦЯТИ. А ХТО ПЕРЕД НАМИ?

Ось він, цей список:

1. Константинопольська
2. Александрійська
3. Антіохійська
4. Єрусалимська
5. Російська
6. Сербська
7. Румунська
8. Болгарська
9. Грузинська
10. Кіпрська
11. Елладська
12. Польська
13. Албанська
14. Чеських земель і Словаччини
15. Українська.

Це – автокефальні, повністю самостійні Церкви. Далі йде перелік Церков лише автономних: Синайська, Фінляндська, Естонська, Критська.

Першою в списку стоїть Константинопольська, бо саме вона є Церквою-Матір'ю для всіх інших: у Константинополі (або, як казали слов'яни, Царгороді), нинішньому Стамбулі, завжди був і є світовий центр Православної Церкви. Три наступні одержали незалежний статус ще за часів Вселенських Соборів і на них їхню автокефалію затверджено. (Тоді ж стала автокефальною Кіпрська Церква, проте документами Вселенських Соборів це не засвідчено, тож вона стоїть нижче). Надалі Константинопольські Патріархи надавали автокефальний чи автономний статус у різних історичних умовах, але Вселенські Собори вже не могли затвердити їх, бо не скликалися.

Одні з Помісних Церков (себто Церков певної країни, певного народу) кількісно дуже великі, як-от Румунська – 16 мільйонів вірних, Елладська, тобто Грецька, – 8 мільйонів. Інші ж нечисленні: скажімо, Чеських земель і Словаччини – 70 тисяч (як в одному західноукраїнському районному благочинні),

Єрусалимська – 130 тисяч. Проте всі вони мають однаковий голос під час міжправославних зібрань, у міжправославних дискусіях.

Щоправда, це ми досі говорили про диптих Вселенського Патріархату. Існує ще подібний список, складений Московським Патріархатом. Він дещо відрізняється порядком розміщення Помісних Церков; лише в ньому значиться Американська Церква, автокефалію якій надав Московський Патріарх, не маючи на те права (тож вона залишилася незвизнаною з боку переважної більшості Церков). Є в диптиху МП також Китайська і Японська автономні Церкви: цей статус надали їм, знов-таки, в Московському Патріархаті, але інші Помісні Церкви цього не визнали. Не числиться в переліку РПЦ Естонська автономія.

Проте ані в диптиху Вселенського Патріархату, ані Московського нема УПЦ (МП). Це тому, що все світове Православ'я розглядає УПЦ просто як єпархії Московського Патріархату на території України, а статус «широкого самоврядування», наданий їй, невідомий для православного церковного права. Адже Церкви бувають або автокефальні, або автономні.

Отож, ми перебуваємо нині в самому кінці диптиху. Чи це принижує нас? Аніскільки! Це свідчить тільки про те, що ми одержали канонічну автокефалію в певний історичний час, визначений Творцем. Подібно як у Господніх очах немає ні першого, ні останнього до чаші з Причасття, а є лише люди, які бажують спасіння.

Чи завжди ми будемо в кінці диптиху? Все в руках Усевишнього. Можливо, перелік автокефальних Церков ще поповнюватиметься, тож буде хтось після нас і шістнадцятим (наприклад, білоруси), і сімнадцятим... Нам же тепер важливо, щоб у сім'ї Церков-сестер, як рівні серед рівних, краще трудитися над спасінням народу Божого в Україні.

Віктор ГРЕБЕНЮК

За місяць Волинська єпархія збільшилась на 34 парафії

Управління Волинської єпархії повідомило, які громади, що вийшли з Московського Патріархату, прийняли до Православної Церкви України останнім часом.

За даними канцлера єпархії протоієрея Миколи Цапа, у склад єпархії зараховано парафії сіл: Коршів, Садів, Лучиці, Радомишль, Шепель, Озеряни, Голишів Луцького р-ну; Кутрів, Галичани (зі священником), Піски, Озерці, Рачин, Диковини, Бужани (зі священником), Квасів, Сільце (зі священником), Журавники (зі священником) Горохівського; Радошин, Битень, Байківці, Старі Кошари, Доротище Ковельського; Серхів, Тельчі, Городок, Годомичі Маневицького; Острів'я (зі священником) Шацького, Берестяне, Кульчин, Клепачів, Жидичин Ківерцівського; Раків Ліс (зі священником) Камінь-Каширського; Студині, Доросині Рожичанського.

Громади цих сіл звернулися в Управління єпархії з проханням зарахувати їх до Православної Церкви України, тож митрополит Луцький і Волинський Михаїл підписав відповідні розпорядження.

Таким чином, після вручення Вселенським Патріархатом Томосу про визнання автокефалії ПЦУ Волинська єпархія збільшилась на 42 громади (станом на **19 лютого**), які перейшли з МП. Разом із парафіями у клір ПЦУ зараховано дев'ять священників.

І процес переходу громад триває, стверджує о. Микола. Представники багатьох парафій звертаються за консультацією щодо зміни юрисдикції.

ЄПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

10 КВІТНЯ

День висвяти: 25 років тому, 1994-го, – протоієрей Роман Бодак, ратнівський декан, настоятель парафії Пророка Іллі в Ратному.

13 КВІТНЯ

День висвяти: 20 років тому, 1999-го, – священник Ростислав Дідух, настоятель парафії Преображення Господнього в Ковелі.

20 КВІТНЯ

День народження: 40 років тому, 1979-го, – священник Богдан Лисак, настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Городище-1 Луцького районного деканату.

Широчердно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благії літа!

ОГОЛОШЕННЯ

У ВПБА приймають записки на Невсипущий Псалтир

Псалтир безперервно читають протягом Великого посту в домовому храмі Всіх волинських святих Волинської православної богословської академії. Про це повідомив сайт vpba.org.

Записки «за здоров'я» та «за упокій» приймають: у духовному виші (вул. Градний Узвіз, 5) на другому поверсі з 10.00 до 16.00 в будні, на подвір'ї кафедрального собору Святої Трійці – у вихідні та святкові дні.

Це вже всьоме у духовній школі читатимуть Невсипущий Псалтир із поминанням імен за здоров'я і за упокій. Особливістю є те, що подані імена будуть поминатися по декілька разів на день протягом 40 днів.

СПІВЧУТТЯ

Відійшов у вічність протоієрей Анатолій Зінкевич Відомий тернопільський священник, рідний брат митрополита Луцького і Волинського Михаїла помер **13 лютого** у лікарні після важкої хвороби на 66-му році життя.

Чин похорону відбувся **16 лютого** у Свято-Троїцькому духовному центрі ім. Данила Галицького Тернополя після Божественної Літургії. Богослужіння очолив владика Михаїл.

Віддати останню шану, попрощатися зі спочилим прибули, зокрема, інші архієреї, канцлер нашої єпархії протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакін, декани, інше духовенство та численні миряни. Чин похорону співали декан луцького кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецькар, луцький міський декан протоієрей Михайло Онищук разом з іншими священнослужителями.

Управління єпархії висловлює щире співчуття нашому владіці, усій родині новоспочилого душпастиря та закликає молитися за упокоєння його душі.

Вічна пам'ять і Царство Небесне протоієреєві Анатолію.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ
Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

СЛУХАЙТЕ
Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ
Сайт pravoslavvolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Свідчення про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.

Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії

Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)
Друк – ПРАТ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 710-301. Зам. № 236 Наклад 1250 пр.
Передплатний індекс 91241.

РЕДАКЦІЯ

Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Микола ВОЛОШИН (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1
volynkonsistoria@ukr.net
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10:00–16:00, обідня перерва – 13:00–14:00

КЕРУЮЧИЙ ЄПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел./факс (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Вице-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОВОРАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії)
infosluzhba@ukr.net
Сайт – pravoslavvolyni.org.ua
info@pravoslavvolyni.org.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – прес-секретар архімандрит КОНСТАНТИН (Марченко)
Моб. (096) 781-80-59. Pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіяльні відомості». Hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – гол. редактор дякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі»
– завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97
kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОВОРАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79
Уповноважений єпархії у справах сім'ї – протоієрей Василь КЛОЧАК. Моб. (066) 571-75-27

СКЛАД-МАГАЗИН ікон, риз, церковного начиння тощо
Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Час роботи: понеділок–п'ятниця, 10:00–18:00, в суботу – 10:00–15:00, обідня перерва – 13:00–14:00.

ПАЛОМНИЦТВО

БОЛГАРСЬКІ ЦЕРКВИ-ВИШИВАНКИ

Є в Болгарії на березі Чорного моря древнє (кінець II тис. до н. е.) християнське місто Несебр, яке в XIV ст. було відоме як «місто сорока церков». Цікаво, що на одиницю площі це найбільший показник у світі! Щоправда, до нашого часу залишилися вони не всі. Зокрема, у старій частині міста (невеличкому півострові завдовжки 850 м і завширшки 300 м), відділений від нової вузьким (10 м) і довгим (400 м) перешийком, ще й сьогодні можна побачити збережені в різному стані більше десятка храмів. Їхнє будівництво сягає від V до XIX ст. А самі церковці дуже нагадують українські вишиванки через поєднання цегли та природного каменю: ніби вишиття червоним по білому полотні. Отже, знайомтеся!

Храм Св. Софії (Стара митрополія, кінець V – початок IX ст.) – тринефна базиліка загальною довжиною 19 м і завширшки 13 м. Два ряди по п'ять стовпів розділяють її внутрішній простір на три нави (нефи), середня з яких (завширшки 9,3 м) закінчується півкруглою всередині та тристінною ззовні апсидою (виступом). Має два будівельні періоди, остаточний вигляд отримала на початку IX ст. Була частиною комплексу-резиденції Несебрського митрополита.

Базиліка Богородиці Елеуси (VI ст.) – тринефна, триапсидна церква з притвором і атриумом (внутрішнім двориком). Середня апсида також іззовні тристінна, а всередині – півкругла. У бокових навах знаходяться ще по дві менші апсиди, розташовані на північній і південній сторонах. Північна і частина центральної нави пішли під воду. У притворі храму збереглися гробниці. Довжина будівлі – 28 м, ширина – 18 м. У XIV ст. вона була частиною монастирського комплексу.

Храм Св. Стефана (Нова митрополія, X ст.) – тринефна базиліка, центральна нава якої підіймається над боковими та має овальні фронти на сході й заході. Для зведення використано багато архітектурних елементів знищених раніше будівель (карнизи, капітелі, рельєфи). На початках носила ім'я Богородиці, тому наявні тут стінописи XVI ст. описують сцени життя Божої Матері.

Храм Св. Федора (XIII ст.) – невелика однефна церква

з притвором і однією апсидою. Фасади розділено сліпими арками з кам'яних і цегляних сегментів. Довжина будівлі – 8,7 м, ширина – 4,15 м.

Храм Христа Пантократора (Вседержителя, перша половина XIV ст.) – хрестово-банна церква з трьома вівтарними нішами та нартексом (притвором). Хрестовидна частина споруди оформлена чотирма колонами. Апсида зсередини – півкруглі, ззовні – п'ятистінні. Фасади розділені багато декорованими сліпими нішами. Загальна довжина будівлі складає 16 м, ширина – 6,7 м. Зараз тут знаходиться художня галерея.

Храм св. Йоана Алітургетоса (Неосвяченого, XIV ст.) – також хрестово-банна церква з трьома вівтарними апсидами та нартексом. Основа хрестовидної частини церкви є майже квадратом, оформленим чотирма колонами. Кладка кам'яна та цегляна, фасадні стіни розділено сліпими двоступінчастими нішами, прикрашеними в кераміко-пластичному стилі різними геометричними формами з цегли та невеликих кам'яних блоків. Довжина будівлі – 18,5 м, ширина – 10 м. Церковна споруда має рідкісне архітектурне вирішення – північний і південний входи.

Храм Успіння Пресвятої Богородиці (1873 р.) – тринефна церква з дзвіницею. Найновіший і єдиний діючий у місті храм. Оскільки Діва Марія є покровителькою Несебра, то день міста святкується саме на її Успіння.

Окрім описаних вище, на півострові можна побачити ще й такі церкви: Св. Йоана Хрестителя (XI ст.), Св. Димитрія (XI ст.), Архангелів Михаїла та Гавриїла (XIII ст.), Св. Параскеви (XIII ст.), (Влахернської ікони Божої Матері (середньовіччя), Свято-Вознесенську, або Святого Спаса (XVII ст.), Св. Климента (XVII ст.). Така кількість храмів пояснюється тим, що вони були родинними (будувалися на приватні кошти багатих і знатних сімей). Але саме завдяки цим та іншим цивільним спорудам Несебр у 1956 р. визнано як «місто-музей – археологічний і архітектурний заповідник», а в 1983 р. його внесено до списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Олександра ТОЦЬКА
Світлина авторки

